JOSEF NOSÁL
GUDASOVÉ
Příběh dvou generací
DATACOPY
Strålfors
CCM
YAAMAVA
RESORT & CASINO
SAN MANUEL
CPRESS

Gudasové
Příběh dvou generací

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

CPRESS

Josef Nosál
Gudasové: Příběh dvou generací – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

PRESS

© Josef Nosál, 2026
Foto © ČTK, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-264-6063-3
ISBN e-knihy 978-80-264-6173-9 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-264-6174-6 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-264-6175-3 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

Gudasové
Příběh dvou generací

JOSEF NOSÁL

CPRESS

OBSAH

ÚVOD 7

01 | ZAČÁTKY 11

02 | JUNIORSKÁ REPRE, LIGA, ŠKOLA, ZKRÁTKA DOSPÍVÁNÍ 23

03 | PO SPARTĚ 47

04 | ZNOVU VE SPARTĚ 55

05 | ZEMĚ TISÍCŮ JEZER A PÁR TURNAJŮ K TOMU 71

06 | Z NĚMECKA ZPÁTKY DO SPARTY 93

07 | ZLOM 99

08 | ŠTATL, ŠVÉDSKO A ZASE TO NĚMECKO 109

09 | TRENÉRSTVÍ 135

EPILOG 150

*Věděli jste, že Leo Gudas odehrál ve své kariéře **přes 800 zápasů?** Radko jich má na kontě dokonce téměř 1600.*

ÚVOD

Čtyři třetí místa na hokejovém mistrovství světa. Dva extraligové tituly. Bronzová a stříbrná medaile z juniorských svěťáků. A v neposlední řadě třetí místo na zimních olympijských hrách.

A tím výčet zdaleka nekončí. Více než dvacetiletá kariéra. Roli obránce, známého pro své tvrdé zákroky i nekompromisní hru, plnil v Československu, samostatném Česku, ale také ve Finsku, Švédsku, Německu anebo ve Švýcarsku. Přes čtyři sta odehraných ligových zápasů. A samozřejmě také otec Radka Gudase, mistra světa a hráče NHL. To je Leo Gudas, hokejový obránce, reprezentant, otec dvou dětí a v současnosti také trenér obránců v kazachstánské akademii Barys Astana.

Ačkoliv se Leo Gudas neřadí mezi největší hokejové hvězdy a legendy, o kterých vznikají dokumenty, biografické knihy a všemožné portréty, jeho život a kariéra bezesporu hvězdné jsou.

Díky úsilí, píli a vlivu svého tatínka se Leo stal reprezentantem už ve svých patnácti letech, krátce poté se dostal do libereckého áčka, ještě před maturitou hrál za Spartu a po sametové revoluci jako jeden z prvních Čechů odjel hrát hokej do zahraničí. Trénovaly ho takové osobnosti jako Pavel Wohl, Jaroslav Walter, Ivan Hlinka, Hannu Aravirta, Hardy Nelson nebo Gunar Leitborg. Hrál bok po boku s Pavlem Richterem, Jiřím Hrdinou, Stanislavem Hajduškem, Jiřím Doležalem, Davidem Volkem či Vladimírem Růžičkou a za svou kariéru se naučil skvěle hrát i trénovat.

A tím nemyslíme pouze trénink profesionálů napříč různými kluby, státy a kontinenty. Stačí se podívat na Leova syna, který by, bez většího přehánění, dost možná nebyl tam, kde právě je. Zvláštní směs Leovy profesionality, schopností, dovedností a otcovské lásky vychovala z Radka Gudase skvělého hráče, který se rozhodl kráčet ve šlépějích svého táty a zužitkovat všechno úsilí v ještě něco silnějšího a hmotnějšího. Nešlo ale jen o kopírování vzoru. Radko si postupně našel vlastní cestu, kde sice čerpal z otcových zkušeností, ale opíral se hlavně o své schopnosti, píli a cílevědomost. A díky Radkovi se Leo mohl stát zase o něco lepším trenérem, a hlavně otcem. Je totiž jen málo rodin, v nichž by se dvě hokejové generace takto silně a významně navzájem ovlivnily. Ať už hodnotami, zkušenostmi, nebo jen pouhopouhou láskou k lednímu hokeji.

Možná by se ale hodilo vzít to pěkně popořádku.

Věděli jste, že v 70. letech ***fungovaly v Liberci rovnou*** *dva hokejové kluby?*

01

KAPITOLA

ZAČÁTKY

Když se na zábavě v Bruntále seznámí Otto Gudas, voják z povolání, s Jarmilou Vaculíkovou, učitelkou na základní škole, ještě netuší, jaký osud je vlastně čeká. Jaké zážitky a jaká dobrodružství spolu prožijí. Kam všude pojedou na zápasy, aby zafandili svým dítkám. Nejprve se jim narodí Otto, o tři léta později v roce 1965 Leo.

Rodina bydlí v paneláku kousek od školy, a ačkoliv se za několik let

Leo se starším bratrem a bratranci, se kterými prožil dětství plné her i klukovin

„Maminka mi říkávala, že jsem zlatý dítě, ale já si pamatuju jen na ty lumpárny.“

odstěhuje, vzpomínky Leovi utkví v paměti už napořád. Hezčí dětství si snad ani nemohl přát. A to zejména díky svému staršímu bratrovi a dvěma bratrancům, kteří žijí ve stejném městě. Všichni čtyři společně podnikají různé výlety, navzájem se hecují, popichují a všemožně formují. „Maminka mi říkávala, že jsem zlatý dítě, ale já si pamatuju jen na ty lumpárny,“ vzpomíná Leo. Návštěvy cizích zahrad plných jahod tak nejsou nic neobvyklého. Současně to Leo, který je rodinným benjamínkem, nemá mezi ostatními chlapci zrovna lehké. Ovšem nikdy si nenechá nic líbit a za žádných okolností se jen tak nedá. Moc dobře ví, že se nesmí chlapeckým soutěžením nechat zlomit. Naopak, díky téměř ryze mužskému prostředí má Leo pocit, že musí být lepší než ti starší a zdatnější.

Potřebu být lepší se Leo snaží uklidnit lyžováním. Je to první sport, do kterého se cílevědomě pustí. To mu je kolem čtyř let. Lyže byly nasnadě, vždyť z Bruntálu je to na Praděd, co by člověk kamenem dohodil. A zimy, ty jsou tady krásné. Během letních měsíců sice bratři Gudasovi musí lyže odložit, ale nouzi o pohyb rozhodně nemají. Kromě času s bratranci totiž tráví čas také u babičky, která chová dobrou stovku králíků. A ti králíci samozřejmě nemůžou být věčně zavření. Takže Leo tráví nemálo času přesouváním zvířat na pastvu a zase zpátky. Netřeba dodávat,

že v té době není o králíka na smetaně nouze.

Když chodí do druhé třídy, nastává v Leově životě velká změna. Tatínek dostane nabídku práce v minkovické věznici a celá rodina se musí odstěhovat do neznámého města. Leo si ještě užije léto u babičky a od září už nastoupí do nové školy, kde ho učí… maminka. Ačkoliv se školou až do střední nemá žádné velké potíže a je v podstatě vzorným žákem, máma mu coby třídní učitelka do zlobení a klukovských vylomenin háže vidle. „Když byl nějaký průser, byl jsem první, kdo to hned odnesl. Maminka prostě věděla, kdo v těch lumpárnách má prsty," usmívá se Leo.

Když Leovi skončí poslední prázdniny u babičky v Bruntále, zastihne ho v Liberci nemilé překvapení. Bratr začal chodit na hokej. Což nedává smysl. Vždyť doteď oba lyžovali. Rodiče je v tom oba podporovali, jezdili s nimi na závody. Proč by v tom neměli pokračovat? Ale věci se mění a Leo se k tomu postaví s odhodláním sobě vlastním. Jelikož má v sobě odmala nutkání porážet bratra, který je zpravidla ve všem lepší, rozhodne se, aniž by o tom jakkoliv zapochyboval a aniž by nad tím nějak zvlášť dumal, že začne na hokej chodit taky. To dá přece rozum. Když brácha, tak já taky. A co si budeme povídat, Leo se s Ottou řežou doma hlava nehlava už od útlého dětství, takže úplně nezáleží na tom, jestli se zmydlí v pokoji, nebo na bruslích na ledě.

Leo stráví dva roky v přípravce, kde ho trénuje pan Trégl. Brzy se ukáže, že lepšího trenéra si do začátku nemohl přát. Naučí ho veškeré základy, které v pozdějších letech využije jak v klubových soutěžích, tak na mezinárodních zápasech. Mezi ně patří pochopitelně také samotné bruslení. Dnes se tomu říká powerskating, jehož prostřednictvím se v podstatě budují správné základy pro práci s bruslemi. Postupně se přidává technika i rychlost. A Lea bruslení úplně pohltí. Je v něm natolik dobrý, že ho trenér po čase dává za příklad. Už tady si Leo uvědomí, jak jsou

základy naprosto zásadní. Proto za pěknou řádku let Radkovi domluví hodiny bruslení navíc. „Chodil jsem normálně na tréninky a pak jsem měl ještě k tomu další bruslení. Pořád jsem jen bruslil, jednak protože mě to bavilo, jednak to chtěl táta," vzpomíná Radko.

Leovi se dostává značné podpory od trenérů i od rodičů, kteří jsou přítomni na každém možném turnaji. Dokonce se zdá, že máma je ještě větší fanda než táta. Na každý turnaj připravuje do termosky hovězí vývar, který Leo během zápasů popíjí. Celá rodina vyjíždí do Hradce Králové, Olomouce nebo Děčína. V posledním zmiňovaném městě se každoročně koná turnaj pojmenovaný Čokoládový puk, jehož hlavní cenu nemusíte hádat dvakrát. V Liberci je to pak Zlatá hokejka. „Jezdila s náma obrovská banda rodičů. Fandili nám a přeřvávali rodiče jiných týmů a já na to dodneška vzpomínám. Uměli si to skvěle užít," usmívá se Leo. Jeden turnaj si pamatuje ještě o něco barvitěji, neboť na něm skupinka rodičů vyhraje cenu pro nejlepší

„Musíš začít trénovat daleko víc než všichni ostatní dohromady. Jestli chceš být nejlepší, musíš do toho dát všechno. Tak to prostě je."

fanoušky. Po každém větším turnaji udělá tatínek ještě něco navíc a dá si práci s diplomy, kterými ocení všechny hráče z družstva.

Nedá se však říct, že v zápasech Leo vyloženě vyniká. V klubu je spousta nadanějších kluků než on. Přesto ho hokej baví a ani na vteřinu neuvažuje nad tím, že by seknul s hokejkou a řekl, že končí. To se stane až o třicet let později. Na bruslích stojí už od osmi let, ale teprve kolem čtrnáctého roku přichází zlom. Důležité rozhodnutí, které změní Leův život.

Jednoho dne k němu přistoupí tatínek. Člověk, který ho po celou dobu v hokeji plně podporuje, jezdí na všechny zápasy a fandí z celého srdce.

„Baví tě ten hokej?“

Jednoduchá otázka.

A Leo bez váhání odpoví: „No baví.“

„Tak pro to musíš něco dělat.“

Leo zpočátku tátovi nerozumí. Copak už celé roky nedře? Nechodí po škole na tréninky? Nejezdí na turnaje?

„Ale co?“

„Všechno. Musíš začít trénovat daleko víc než všichni ostatní dohromady. Jestli chceš být nejlepší, musíš do toho dát všechno. Tak to prostě je.“

A Leo, který už v pubertě bere věci zkrátka tak, jak leží a běží, pokrčí rameny, vezme si tátovu radu k srdci a…

… začne makat. Hodně, tvrdě a najednou mnohem cílevědoměji než doteď. Právě díky tátovi si Leo uvědomí, co je v sázce a co musí udělat, aby ji vyhrál.

Leo se v té době lepší každým dnem. Kromě běžných tréninků s mužstvem cvičí, kdykoliv může. A není na to sám, táta se do přípravy také zapojí. Nechá si od kamaráda svařit branku a postaví ji na zahradu jejich domku v Minkovicích. Neuplyne den, kdy by na ni Leo nestřílel. Ze všech možných úhlů, s různou razancí a do různých částí branky. Branky, na kterou za více než dvacet let bude pálit také malý Radko. Branky, na kterou dnes pálí i Radkův syn Kvido.

Tatínek pomáhá téměř ve všem a ve věcech, které člověka na první dobrou ani nemusí napadnout. Například do zásoby lepí Leovi hokejky. V raných 80. letech je to s nimi trochu složitější než dnes. Leo se s přáteli ve volném čase chodí dívat na zápasy Stadionu Liberec, kde si užívá atmosféru, učí se od nejlepších, ale současně chodí kolem ledové plochy a sbírá zlomené hokejky. O plexisklu tehdy ještě nikdo neuvažuje a hráče od fanoušků dělí jenom síť. Leo si ze zápasu odnese hrst zlomených hokejek, předá je tatínkovi a ten je v dílně dá zase dohromady. Dělá to tak dobře, že na hokejkách není téměř vidět, že už jednou ruply. Táta je ještě vždy přestříká barvou tak, aby vypadaly jako ze zahraničí. Jeden by řekl, že takové hokejky nic nevydrží, ale světe div se, měly sakra dobrou životnost. Nic jiného jim vlastně ani nezbývá, vybavení není úplně lehké sehnat. Výstroj hráči sice fasují, ale povětšinou už opotřebovanou.

Leův otec svou hokejovou podporu neomezí jen na dílnu. Krátce po osudné domluvě se stává vedoucím mužstva a začne na stadionu trávit téměř tolik času jako Leo. Začne se starat třeba o brusle hráčů, které pokaždé pečlivě nabrousí. Dokonce při jednom zápasu áčka, kdy proti českému národáku nastoupí CSKA Moskva, si ke starému Ottovi přisedne Gennadiy Tsygankov, někdejší obránce sovětského týmu, a v přátelském mlčení si vedle něj naostří své brusle.

Spoluhráčům taková péče dělá radost, což se o Leovi říct úplně nedá. „Furt jsem ho měl za zadkem, furt mě cepoval, říkal, co mám hrát, co nemám hrát. Bylo to strašně nepříjemný. A to tak, že jsem si po odehrání sedal co nejdál od něj, až na kraj střídačky. To mi zůstalo až do konce kariéry," směje se Leo. Druhým dechem ale dodává, že tátovo trénování mu jednoznačně pomohlo. A to i přesto, že táta na bruslích stál jednou v životě. Na místním kluzišti přešel celé hřiště, zastavil se před brankářem, dal mu gól, vrátil se zpátky a prohlásil, že víc už nepotřebuje.

Hokej ale není jen o bruslení a pálení kotoučů. Je také o fyzičce. „Tehdy se kladl důraz na úplně jiný typ kondičky než dnes. Dřív nás drtili na vytrvalost. Dlouhé tratě. Dnes je to jinak, dneska se hráči soustředí hlavně na výbušnost," vysvětluje Leo. „Oni na tom ledě potřebují valit, ale ne hodinu nebo dvacet minut, ale jen pár desítek sekund." V osmdesátých letech se to nevědělo, ale v půlce nultých let nového milénia to už Leo dobře ví, což se rozhodne uplatnit u dospívajícího Radka, který v té době na dynamice neskutečně zapracuje.

Jenže v 80. letech se hokej trénuje ještě „postaru". A jelikož má Leo liberecký stadion dobrých pět šest kilometrů, rozhodne se průkazku na autobus nechat tátovi doma a na trénink si vždycky doběhnout. V pěkném tempu tam, dlouhý trénink, v pěkném tempu zase zpátky. Do města běhá po kolejích, kde se učí natáhnout krok a správně dýchat. Přes tři pražce nádech, dva pražce výdech. Neběhá jen Leo, ale i zbytek mužstva, zejména při letní přípravě. „Já myslím, že jsem měl 400 metrů za nějakých 64 sekund. Měl jsem spočítaný, že 100 metrů je na 20 sekund. A 1 500 metrů jsem měl za 4:58," popisuje Leo své časy, které nejsou vůbec špatné. A se smíchem dodává, že kdyby se Radko měl rozběhnout na 400 metrů, vyplivne plíce.

Leo se probíjí mladšími i staršími žáky a lepší se jak fyzicky, kdy ve vývinu nabírá svalovou hmotu jedna báseň, tak hokejově. Velkou zásluhu na tom mají trenéři, kteří se v té době Leovi věnují. Důležitou osobností je pro Lea pan Drnec, který ho ani v nejmenším nešetří. „My jsme vždycky bruslili dokola a tehdy jsme měli takový zelený plátěný kalhoty. A když pan trenér viděl, že se někdo fláká, tak vzal hokejku a plesk! Rovnou po zadku. To člověka pěkně prohnulo." Jenže trenér je trenér a jeho pravomoci se nezpochybňují.

Mezi další trenérské osobnosti v Leových hokejových začátcích

patří Jaroslav Kasík. Právě ten kluky vede k tomu, aby si vedli tréninkové deníky, do kterých si kromě běžných záležitostí měli jednou také zapsat, kam by to v hokeji vlastně chtěli dotáhnout. A Leo, cílevědomý, nabuzený tatínkovým vedením i svou vnitřní touhou být nejlepší, do deníku napíše, že chce reprezentovat Československo. Spíše než podpory se Leo od mužstva dočká spíš posměchu, koneckonců ten cíl je mile naivní. Ale Leo se rozhodne, že se posměchem nenechá odradit.

Po celou dobu dře jako kůň. Hnacím motorem je pro něj kromě jiného bratr Otto, který se hokeji sice nevěnuje tak sebevědomě jako mladší sourozenec, ale přesto je vášnivým, a hlavně dobrým hráčem. Jenže hráčem v jiném týmu. Na počátku osmdesátých let jsou totiž v Liberci dva kluby. Slavia Liberec, za kterou hraje Leo, a Stadion Liberec, za nějž nastupuje Otto. Pakliže se bratři mydlí doma takovým způsobem, že jednou rozbijí dveře, těžko pojmenovat, s jakou vervou se potkávají na ledě. Jakékoliv zbytky sourozenecké lásky ustupují stranou a na scénu přichází touha po výhře. Otto je však starší, takže se bratři potkají jen v jedné kategorii, ale na těžké vzájemné souboje vzpomínají dodnes.

„Brácha byl lepší než já. Byl strašně šikovný," líčí Leo. Párkrát se stane, že si zahrají spolu. To se vždy ukáže, jak dobře se jim v tandemu vlastně hraje. Jelikož jsou oba kontaktní hráči, vždy počkají, až jeden z nich nabere protihráče, a pak se do něj oba pustí. Otto je tak dobrý, že dostane pozvánku do národního týmu, jenomže spolu s dalšími vybranými hráči se rozhodne, že na reprezentační sraz nepojede. Poté se mu už z národňáku neozvou. Otto později odejde na střední školu do Teplic, kde se přidá do místního klubu. Navzdory slibnému začátku ale dojde k něčemu, co je ve sportu nevyhnutelné. A v hokeji obzvlášť.

Otto se zraní. Narazí do otevřených dvířek trestní lavice v Mladé Boleslavi a zlomí si čéšku. „Vyzvedli jsme ho tam a vrátili se

s ním do Liberce, kde ho operovali. Jenže zjistili, že druhý den mu dráty povolily a musel jet na sál podruhé."

Otto stráví v rekonvalescenci přes půl roku. Hokeje se sice nevzdá, zahraje si ho ještě na vojně, ale vědomí, že koleno může kdykoli zase povolit, Ottovi nedovolí hrát jako dřív. Pro Lea je to těžká rána. Bratr ho k hokeji přivedl, oba počítali s tím, že spolu dříve nebo později nastoupí v libereckém áčku, že budou společně tvořit tvrdou hradbu před jakýmkoliv hráčem, který si zrovna vytáhne tu nejkratší sirku a rozjede se proti nim, jenomže náhle, ze dne na den, se plány rozplynuly v prach. A pro Lea je to těžká rána ještě v jednom smyslu: zranění může přijít kdykoliv a nikdy nevíte, jestli zrovna tento úraz neukončí vaši kariéru. I kvůli tomu Leo tak zodpovědně a soustředěně trénuje. Zpevněné svaly totiž výrazně snižují riziko úrazu. O tom ví své i Radko, kterého táta posilováním středu těla zpevnil natolik, že hraje ještě ve svých pětatřiceti letech.

Leo v té době hraje s několika hráči, kteří se později dostanou do české extraligy a po sametové revoluci do zahraničí. Je mezi nimi například Karel Libert, který už v sedmnácti odjíždí do Kladna, aby tam hrál za áčko. Leo s Libertem se znovu setkají až za pár let, tentokrát jako soupeři na ledě. Liberecký klub má v mančaftu i Pavla Manna, který si za několik roků zahraje za Spartu, Slavii nebo Olomouc, aby se po pádu železné opony uchytil v Německu. Leo má v té době obecně dobrý tým. Když se dostane do staršího dorostu, musí sice dohánět manko, které tým nadělal minulou sezónu, kdy spadl do krajského přeboru, ale družstvo všemi zápasy projede jako nůž máslem. Dávají skoro až neuvěřitelný počet gólů a téměř neinkasují. Vyhrávají zápasy třeba 49:0. Postoupí do nejvyšší soutěže, kde hrají i s těžšími soupeři, například s Litvínovem nebo Kladnem. Na mistrovství republiky sice nedosáhnou, ale to týmu celkový dobrý dojem ze sezóny

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Gudasové: Příběh dvou generací**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.